

**Горголь В. П.**

кандидат педагогічних наук, старший викладач  
кафедри хореографії і танцювальних видів спорту  
Національного університету «Полтавська політехніка  
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна

## **ЕМОЦІЙНО-ЕСТЕТИЧНЕ НАСИЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ У КОНТЕКСТІ ФОРМАЛЬНОЇ І НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Емоційно-естетичне насичення професійної підготовки майбутніх хореографів у системі вищої освіти України передбачає інтеграцію змістового наповнення у формальному і неформальному контексті з урахуванням потенціалу хореографічного мистецтва, естетики танцю та методичних засад викладання хореографічних дисциплін, залучення майбутніх фахівців до неформальних заходів, сприяння самоосвіті у процесі професійної підготовки. Майбутні хореографи на рівні зі здобувачами освіти будь-яких інших спеціальностей мають змогу реалізовувати своє право на освіту в форматі формальної, неформальної та інформальної освіти, а держава має створювати відповідні умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності та заохочувати до здобуття освіти (Про освіту : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>).

Відповідно до Закону України «Про освіту» формальною освітою визначається освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою; неформальною освітою визнається освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових

освітніх кваліфікацій; інформальною освітою (самоосвітою) визнається освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством (Про освіту : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>).

Емоційно-естетичне насичення професійної підготовки майбутніх хореографів передбачає використання потенціалу хореографічного мистецтва, якому властива естетична виразність, дуєтність, тобто досягнення ефекту синхронності виконання і єдності емоційної спрямованості танцювального дуєту за досить яскравої взаємодії партнерів; природність, що розуміється як органічність у кожному русі танцю та загальній поведінці на паркеті; музикальність, яка є тою складовою танцювального мистецтва, яка дозволяє наповнити його конкретним художньо-образним змістом і визначається здатністю танцюриста відповідно до своїх індивідуальних особливостей розкрити закладену в ній ідею, настрій; пластичність, імпровізаційність (Спінул, 2022, с. 313-314). Емоційно-естетичне насичення формальної і неформальної професійної підготовки майбутніх хореографів передбачає оновлення змісту фахових дисциплін і добір форм, методів, технологій навчання, що спроектовані на розвиток естетичної чутливості, емоційності у здійсненні хореографічної діяльності.

Естетична емоція, на думку доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Г. Сотської, є вищим етапом розвитку людської чуттєвості, «що характеризується не тільки як реакція організму на зовнішні подразники, що відрізняються гармонією, досконалістю, цілісністю і впорядкованістю, але є реакцією людини, яка опанувала об'єктивний світ і соціум. Естетичні емоції стають значущими як самодостатні естетичні переживання, де повнота емоційного переживання дозволяє вловити нюанси

естетичного буття, допомагає розкрити естетичну сутність предметів, визначити характер оцінної реакції. Від глибини естетичних емоцій залежить сутність проникнення в естетичне явище, оцінка його естетичних властивостей» (Сотська, 2015, с. 390-395). Саме тому у процесі формування естетичної культури майбутніх хореографів важливо добирати такі форми і методи навчання, які б ґрунтувалися на діалогічному зв'язку естетики танцю й емоцій, були спрямовані на удосконалення естетичних почуттів, смаку, сприйняття хореографічного мистецтва, його декодування, інтерпретацію у виконавчій діяльності.

Підсумовуючи вищесказане можемо стверджувати, що якісне емоційно-естетичне насичення професійної підготовки майбутніх хореографів у контексті формальної і неформальної освіти сприяє формуванню високого рівня естетичної культури майбутніх хореографів, що відображається у таких результатах навчання: системна розвиненість естетичних цілей і засобів для реалізації виконавської, сценічної, викладацької діяльності у майбутній професії; послідовність в усвідомленні естетичних цінностей-смислів, що дозволяє на високопрофесійному рівні здійснювати професійну діяльність на естетичних засадах; постійність у прояві емоційно-естетичної чутливості у процесі хореографічної діяльності, під час навчання; наявність цілеспрямованого прагнення до переживання естетичної насолоди; сформованість емоційно-естетичної спрямованості діяльності, пізнання, саморозвитку; опанування здатності до естетичного сприймання та оцінювання хореографічного мистецтва з урахуванням естетичних норм та законів краси.

#### **Список використаних джерел:**

1. Горголь, В. П. (2024). Формування естетичної культури майбутніх хореографів у професійній підготовці в закладах вищої освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ. 339 с.
2. Про освіту : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Сотська, Г. І. (2015). Емоційно-почуттєва основа естетичного досвіду викладача образотворчого мистецтва. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр., 42, С. 390-395.
4. Спінул І. В., & Спінул О. М. (2022). Особливості естетично-ціннісного сприйняття спортивного бального танцю. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 207, С. 309-314. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-309-314>